

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **N. N.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o návrhu Městského soudu v Praze na rozhodnutí o místní příslušnosti,

t a k t o :

K řízení o žalobě proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 1. 10. 2020, č. j. OAM-466/ZA-ZA17-ZA20-2020, **je příslušný** Krajský soud v Brně.

Odůvodnění:

[1] Rozhodnutím ze dne 1. 10. 2020, č. j. OAM-466/ZA-ZA17-ZA20-2020, žalovaný podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o azylu“), zamítl žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 4. 11. 2020 žalobu ke Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“).

[2] Krajský soud postoupil věc usnesením ze dne 26. 1. 2021, č. j. 33 Az 62/2020 - 26, Městskému soudu v Praze (dále též „městský soud“). Vycházel z judikatury Nejvyššího správního soudu, dle které není pro určení místní příslušnosti soudu v cizineckých věcech rozhodné místo faktického pobytu cizince ani adresa uvedená v žalobě, ale pouze místo hlášeného pobytu ve smyslu § 77 zákona o azylu. Konstatoval, že žalobce měl od 6. 8. 2020 do 3. 11. 2020 evidované místo pobytu v P. (dále též „P.“). Toto zařízení však ke dni 3. 11. 2020 svévolně opustil. Šetřením pak bylo zjištěno, že žalobce se zdržuje na adrese Z., kterou v žalobě uvedl jako adresu pro doručování. Z těchto skutkových okolností krajský soud dovodil, že žalobce ke dni podání žaloby (4. 11. 2020) již neměl žádné hlášené místo pobytu doložitelné z evidence OAMP. Fakticky se zdržoval na adrese Z., kterou však nenahlásil žalovanému jako adresu hlášeného pobytu. Za tohoto stavu dospěl krajský soud k závěru, že není možné pro určení místní příslušnosti postupovat podle § 32 odst. 3 zákona o azylu, ale je nutné postupovat podle § 7 odst. 2 s. ř. s., dle kterého je místně příslušným k projednání věci ten soud, v jehož obvodu má sídlo žalovaný správní orgán. Takto určená místní příslušnost dle krajského soudu navíc odpovídá účelu § 32 odst. 3 zákona o azylu, neboť umožní, aby řízení probíhalo v místě, kde se žalobce zdržuje.

[3] Městský soud s postoupením věci nesouhlasil a předložil ji dne 9. 3. 2021 Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o místní příslušnosti podle § 7 odst. 6 s. ř. s. Podle městského soudu byl žalobce před podáním žaloby hlášen k pobytu v P., tj. v obvodu krajského soudu. P. svévolně opustil, aniž by došlo ke změně hlášeného pobytu postupem dle § 77 odst. 2 zákona o azylu. Z žádného dokladu pak nevyplývá jiné místo hlášeného pobytu, než právě P. S ohledem na judikaturu zdejšího soudu je proto místně příslušným k projednání věci krajský soud, v jehož obvodu měl žalobce hlášen pobyt, k jehož změně svévolným opuštěním pobytového zařízení nedošlo (usnesení ze dne 15. 10. 2003, č. j. Nad 102/2003 - 29, a rozsudek ze dne 19. 2. 2021, č. j. 5 As 404/2020 - 18).

[4] Nesouhlas městského soudu s postoupením věci je důvodný.

[5] Podle § 7 odst. 2 s. ř. s. platí, že *[n]estanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany. Má-li tento správní orgán sídlo mimo obvod své působnosti, platí, že má sídlo v obvodu své působnosti.*

[6] Podle § 32 odst. 3 zákona o azylu platí, že *[k] řízení o žalobě je místně příslušný krajský soud, v jehož obvodu je žadatel o udělení mezinárodní ochrany (žalobce) v den podání žaloby hlášen k pobytu.*

[7] Podle § 77 odst. 1 zákona o azylu je *[m]ístem hlášeného pobytu žadatele o udělení mezinárodní ochrany azylové zařízení, do něhož je ministerstvem umístěn, nebo zařízení pro zajištění cizinců anebo přijímací středisko, ve kterém je zajištěn.*

[8] Podle § 77 odst. 2 zákona o azylu *[ž]adatel o udělení mezinárodní ochrany žádá o změnu místa hlášeného pobytu písemnou žádostí podanou ministerstvu. Při žádosti o změnu místa hlášeného pobytu je žadatel o udělení mezinárodní ochrany povinen a) sdělit příjmení, jméno, den, měsíc a rok narození, státní občanství, číslo průkazu žadatele o udělení mezinárodní ochrany a předpokládanou dobu ubytování, b) předložit doklad o zajištění ubytování podle odstavce 5 a c) předložit průkaz žadatele o udělení mezinárodní ochrany.*

[9] Podle § 2 odst. 1 písm. p) zákona o azylu se azylovým zařízením rozumí přijímací středisko, pobytové středisko a integrační azylové středisko.

[10] Problematikou místní příslušnosti za obdobných okolností se zabýval Nejvyšší správní soud v usnesení č. j. Nad 102/2003 - 29, na které odkázal také městský soud. I v označeném případě účastník řízení svévolně opustil pobytové středisko a v žalobě pak uvedl odlišnou adresu pro doručování, která se nacházela v obvodu jiného soudu než sídlo pobytového střediska. Zdejší soud za takové situace konstatoval, že „*svévolné opuštění azylového zařízení nemůže mít za důsledek právní změnu místa hlášeného pobytu žalobce jako žadatele o azyl a tím i založení nové místní příslušnosti soudu.*“ Tento závěr zopakoval Nejvyšší správní soud na podkladě obdobných skutkových okolností i v usnesení ze dne 9. 5. 2019, č. j. Nad 57/2019 - 33. Konkrétně uvedl: „*Skutečnost, že žalobkyně byla v důsledku svévolného odchodu vyřazena z evidence ubytovaných, nevede ke změně místa hlášeného pobytu. Na tom nic nemění ani skutečnost, že při odchodu uvedla adresu pobytu, jelikož tuto adresu*

pokračování

nelze považovat za adresu hlášeného pobytu (srov. § 77 odst. 2 zákona o azylu k postupu při změně místa hlášeného pobytu) a není nijak ověřeno, že žalobkyně se na této adrese skutečně zdržuje. Evidenční karta žalobkyně X žádné další místo pobytu po opuštění P. neobsahuje. Za této situace není možné místní příslušnost dovodit na základě adresy uvedené žalobkyní při dlouhodobém opuštění pobytového střediska, kterou nelze považovat za adresu hlášeného pobytu, zákona o azylu, nýbrž je třeba vycházet z posledního známého místa hlášeného pobytu, kterým je P.“ Poukázat lze rovněž na aktuální rozsudek ze dne 19. 2. 2021, č. j. 5 As 404/2020 - 18, zmiňovaný městským soudem, v němž Nejvyšší správní soud uvedl, že: „K řízení o správní žalobě proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ve věci azylu je místně příslušný krajský soud, v jehož obvodu je žadatel o udělení mezinárodní ochrany (stěžovatelka) v den podání žaloby hlášen k pobytu, nikoliv soud, v jehož obvodu se fakticky zdržuje, či soud, v jehož obvodu uvádí v žalobě místo svého pobytu.“

[11] V nyní posuzovaném případě došlo také k tomu, že žalobce svévolně opustil místo hlášeného pobytu, a to P., aniž by postupem podle § 77 odst. 2 zákona o azylu přistoupil ke změně hlášeného pobytu. Adresa Z., označená v žalobě jako adresa pro doručování, tedy představuje toliko adresu faktického pobytu žalobce, a stejně jako v případě výše citovaných rozhodnutí nemůže vést k založení nové místní příslušnosti soudu. Nelze ji totiž považovat za adresu hlášeného pobytu dle zákona o azylu.

[12] Z uvedených důvodů nezbylo Nejvyššímu správnímu soudu v nyní posuzované věci než uzavřít, že při určení místní příslušnosti je nutné postupovat podle § 32 odst. 3 zákona o azylu a vycházet z posledního známého místa hlášeného pobytu, kterým je P.

[13] S ohledem na výše uvedené shledal Nejvyšší správní soud nesouhlas městského soudu s postoupením věci důvodným a podle § 7 odst. 6 s. ř. s. rozhodl tak, že k řízení je místně příslušný Krajský soud v Brně. Rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o této otázce jsou soudy vázány.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 7. dubna 2021

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu